Kulturutskottets betänkande

1979/80:2

med anledning av motion om regionala teatrar

Inledning

Kulturutskottet behandlar i detta betänkande en motion i vilken föreslås ett tillägg till gällande förordning om statsbidrag till vissa teater-, dans- och musikinstitutioner. Syftet med tillägget är bl. a. att stimulera bildandet av nya regionala teaterinstitutioner.

Motionen

I motionen 1978/79:1294 av Allan Gustafsson m. fl. (c, m, fp), vars behandling på förslag av kulturutskottet uppskjutits till det nu pågående riksmötet, yrkas att riksdagen hos regeringen begär sådant tillägg till SFS 1974:451 som anförts i motionen.

Den angivna författningen är förordningen om statsbidrag till vissa teater-, dans- och musikinstitutioner och det föreslagna tillägget har följande lydelse.

Med regional institution skall förstås en teater eller ensemble som åtagit sig att ansvara för utbudet av teater eller musik till vissa eller alla målgrupper inom en geografiskt avgränsad region. Bidragsberättigad regional institution enligt denna förordning skall vara organiserad som antingen aktiebolag, stiftelse eller ekonomisk förening. I styrelsen skall ingå medlemmar utsedda av huvudmannen. Om sådana medlemmar inte är i majoritetsställning i styrelsen, skall minst en revisor vara utsedd av huvudmannen.

Ledningen av det löpande arbetet skall handhas av antingen en teaterchef, som utses av styrelsen, *eller* en ledningsgrupp där teaterchefen vid sin sida har en VD och/eller ekonomichef, *eller* ett arbetsutskott inom styrelsen.

Uppdragets art skall antingen definieras av kulturnämnd eller annat politiskt beslutande organ, eller manifesteras genom förefintlig verksamhet eller försöksverksamhet.

Huvudmannens ansvarstagande skall dokumenteras genom politiskt beslut om ekonomiskt tillskott, som medför att medel finns reserverade för mer än ett budgetår.

Motionärerna konstaterar att det gått långsammare med bildandet av regionala teatrar än som avsågs då riksdagen år 1974 beslöt om kulturpolitiken. Detta anses till en del bero på osäkerhet rörande huvudmannens förhållande till teatern. Gränsdragningen mellan huvudmannens rätt att formulera uppdraget – avgränsa verksamheten i fråga om målgrupper, spelplatser, personalens storlek m. m. – och teaterns rätt till konstnärlig frihet dvs. att suveränt bestämma i repertoarfrågor har enligt motionärerna på

senare tid visat sig besvärlig vid både äldre och nyare institutioner. Den föreslagna kompletteringen av statsbidragskungörelsen syftar till att stimulera bildandet av nya regionala teaterinstitutioner med kommunala huvudmän, att underlätta ett smidigt samarbete mellan teatrar och huvudmän samt att klarlägga vad huvudmannaskapet innebär.

Utskottet

De problem som behandlas i motionen har också berörts i kulturrådets anslagsframställning för nästa budgetår. Rådet har i det sammanhanget anmält att det under hösten och vintern 1979/80 kommer att arrangera ett antal regionala teaterkonferenser med företrädare för teatrarna och deras huvudmän för att diskutera problemen. Det är också rådets avsikt att publicera en debattbok i ämnet.

Utskottet vill vidare peka på att det föreslagna tillägget till statsbidragsförordningen skulle innebära en detaljreglering som minskar möjligheterna för huvudmännen att välja egna lösningar med hänsyn till skiftande förutsättningar och behov. Detta skulle strida mot principiella synpunkter som 1974 års riksdag anslutit sig till.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionen 1978/79:1294.

Stockholm den 18 oktober 1979

På kulturutskottets vägnar
KARL-ERIC NORRBY

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Karl-Eric Norrby (c), Åke Green (s), Kerstin Anér (fp), Lars-Ingvar Sörenson (s), Olle Eriksson (c), Lars Ahlmark (m), Catarina Rönnung (s), Anna Eliasson (c), Kerstin Andersson i Kumla (s), Ing-Marie Hansson (s), Maja Bäckström (s), Börje Stensson (fp), Sten Sture Paterson (m), Lennart Bladh (s) och Gunnel Liljegren (m).

GOTAB 62735 Stockholm 1979